แบบฟอร์มที่ ๑๑

การดำเนินการปฏิญญาคุณธรรม (Do & Don't)
หน่วยงาน ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๑๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. ปฏิญญาคุณธรรม (Do & Don't) หรือข้อตกลงคุณธรรม (ขั้นต้น) ที่หน่วยงานกำหนด

Do (สิ่งที่ควรทำ)	Don't (สิ่งที่ไม่ควรทำ)
๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ รักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ	๑. การไม่มีระเบียบวินัย ทุจริตในหน้าที่และนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
๒. การมีจิตอาสา ทำดีด้วยหัวใจ ต่อผู้อื่นในสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน	๒. การนิ่งเฉยต่อสิ่งผิดปกติ หรือพบเห็นผู้ที่กระทำความผิดต่อทรัพย์สินของผู้อื่น และทรัพย์สินของทางราชการ
๓. สร้างอัตลักษณ์ การยอมรับและเห็นคุณค่าในความหลากหลาย ความแตกต่างของสังคม และต่อต้านการใช้ความรุนแรง	๓. ละทิ้ง และทอดทิ้งการปฏิบัติหน้าที่และไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ

๒. วิธีการดำเนินการ

การวางแผน (Plan)

๑. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. กำหนดปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ โดยการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการขับเคลื่อนหน่วยงานให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

๓. กำหนดปฏิญญาคุณธรรม (Do & Don't) ร่วมกันผ่านคณะทำงานจัดทำและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม

๔. จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปี ที่สอดคล้องกับปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ สอดคล้องกับปฏิญญาคุณธรรม (Do & Don't) และสอดคล้องกับบริบทขององค์กร

การทดลองปฏิบัติ (Do)

๑. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ รักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ

ชื่อกิจกรรม : "ซื่อสัตย์ โปร่งใส ใส่ใจประโยชน์ส่วนรวม"

การทดลองปฏิบัติ ให้บุคลากรทดลองปฏิบัติเป็นเวลา ๑ สัปดาห์ โดยยึดหลักความซื่อสัตย์และความโปร่งใสในการทำงาน ดังนี้

- ปฏิบัติงานตามระเบียบและขั้นตอนของทางราชการอย่างเคร่งครัด
- ไม่นำวัสดุ อุปกรณ์ หรือทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน
- บันทึกเวลาปฏิบัติงานตามความเป็นจริง
- ปฏิเสธการรับของขวัญหรือผลประโยชน์ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- กล้ารายงานหรือแจ้งผู้บังคับบัญชาเมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

การสะท้อนผล ให้ผู้เข้าร่วมเขียนบันทึกว่า ตนเองได้ปฏิบัติอย่างไร และสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการยึดมั่นในความซื่อสัตย์

๒. การมีจิตอาสา ทำดีด้วยหัวใจ ต่อผู้อื่นในสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน

ชื่อกิจกรรม : "จิตอาสา ทำดีด้วยหัวใจ"

การทดลองปฏิบัติ ให้บุคลากรเลือกทำกิจกรรมจิตอาสาอย่างน้อย ๑ กิจกรรม ภายในระยะเวลา ๑ สัปดาห์ เช่น

- ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานโดยไม่ต้องร้องขอ
- อำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการด้วยความเต็มใจ
- ร่วมทำความสะอาดและพัฒนาสถานที่ทำงาน
- บริจาคสิ่งของหรือช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส
- เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมและชุมชน

การสะท้อนผล บันทึกความรู้สึกและประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการเป็นผู้ให้โดยไม่หวังผลตอบแทน

๓. การสร้างอัตลักษณ์ การยอมรับและเห็นคุณค่าในความหลากหลาย ความแตกต่างของสังคม และต่อต้านการใช้ความรุนแรง

ชื่อกิจกรรม : "เคารพความต่าง สร้างสังคมแห่งการยอมรับ"

การทดลองปฏิบัติ ให้บุคลากรทดลองปฏิบัติเป็นเวลา ๑ สัปดาห์ โดยดำเนินการดังนี้

- รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยไม่ตัดสินจากความแตกต่าง
- ใช้ถ้อยคำสุภาพและให้เกียรติผู้อื่น
- งดการล้อเลียน เหยียด หรือเลือกปฏิบัติจากเพศ วัย ศาสนา วัฒนธรรม หรือสถานะทางสังคม
- ใช้วิธีการพูดคุยและเจรจาในการแก้ไขความขัดแย้ง แทนการใช้อารมณ์หรือความรุนแรง
- กล่าวชื่นชมและยอมรับจุดเด่นของเพื่อนร่วมงานที่มีความแตกต่างจากตนเองอย่างน้อย ๑ ครั้ง

การสะท้อนผล ให้ผู้เข้าร่วมบันทึกว่า ความแตกต่างของแต่ละบุคคลสามารถสร้างคุณค่าและประโยชน์ต่อการทำงานร่วมกันได้อย่างไร และตนเองจะมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมที่ปราศจากความรุนแรงได้อย่างไร

การประเมินผลปรับปรุง (Check)

๑. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ รักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ

การประเมินผล

- ใช้แบบประเมินตนเองก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม
- ผู้บังคับบัญชาสังเกตพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติตามระเบียบ
- ตรวจสอบการใช้วัสดุอุปกรณ์ของทางราชการและการปฏิบัติงานตามขั้นตอน
- สรุปผลจากการสะท้อนคิด (Reflection) ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแนวทางปรับปรุงพัฒนา
- จัดเวทีแลกเปลี่ยนกรณีศึกษาด้านจริยธรรมในการปฏิบัติงาน
- ทบทวนและสื่อสารแนวปฏิบัติเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างสม่ำเสมอ
- ยกย่องเชิดชูบุคลากรต้นแบบด้านความซื่อสัตย์และความโปร่งใส

๒. การมีจิตอาสา ทำดีด้วยหัวใจ ต่อผู้อื่นในสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน

การประเมินผล

- บันทึกจำนวนและประเภทของกิจกรรมจิตอาสาที่เข้าร่วม
- ประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการหรือผู้ได้รับความช่วยเหลือ
- สังเกตการมีส่วนร่วมและความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม
- ให้ผู้เข้าร่วมสะท้อนผลการเรียนรู้และประโยชน์ที่ได้รับแนวทางปรับปรุงพัฒนา
- จัดกิจกรรมจิตอาสาอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย
- เปิดโอกาสให้บุคลากรเสนอรูปแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ
- ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานและยกย่องผู้มีจิตอาสาเป็นแบบอย่าง

๓. การสร้างอัตลักษณ์ การยอมรับและเห็นคุณค่าในความหลากหลาย ความแตกต่างของสังคมและต่อต้านการใช้ความรุนแรง

การประเมินผล

- ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นการยอมรับความแตกต่างและการอยู่ร่วมกันในองค์กร
- สังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง
- ติดตามข้อร้องเรียนหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติและการใช้ความรุนแรง
- สรุปผลจากการถอดบทเรียนร่วมกันของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแนวทางปรับปรุงพัฒนา
- จัดอบรมหรือเสวนาเรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการสื่อสารเชิงบวก
- ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มที่เปิดโอกาสให้บุคลากรได้เรียนรู้ความแตกต่างของกันและกัน
- กำหนดแนวปฏิบัติและช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติหรือการใช้ความรุนแรงอย่างชัดเจน

การปฏิบัติ (Act)

๑. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ รักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ จากผลการประเมิน พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ แต่ยังมีความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนไม่ชัดเจนในบางประเด็น หน่วยงานจึงดำเนินการปรับปรุง โดยจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมและผลประโยชน์ทับซ้อน เผยแพร่ให้บุคลากรรับทราบอย่างทั่วถึง พร้อมกำหนดให้มี การทบทวนความรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง รวมทั้งยกย่องเชิดชูบุคลากรต้นแบบ ด้านความซื่อสัตย์ เพื่อสร้างแรงจูงใจและปลูกฝังเป็นวัฒนธรรมองค์กร

๒. การมีจิตอาสา ทำดีด้วยหัวใจ ต่อผู้อื่นในสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน จากการดำเนินกิจกรรมพบว่าบุคลากรมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพิ่มขึ้น หน่วยงานจึงกำหนดให้มีกิจกรรมจิตอาสาอย่างต่อเนื่องทุกไตรมาส เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอรูปแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงานและชุมชน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานและยกย่องผู้ปฏิบัติดีเด่น เพื่อส่งเสริมการมีจิตสาธารณะอย่างยั่งยืน

๓. การสร้างอัตลักษณ์ การยอมรับและเห็นคุณค่าในความหลากหลาย ความแตกต่างของสังคม และต่อต้านการใช้ความรุนแรง จากผลการประเมิน พบว่าบุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อความแตกต่างและการอยู่ร่วมกัน แต่ยังควรส่งเสริมการสื่อสารเชิงบวกและการจัดการความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ หน่วยงานจึงกำหนดแนวปฏิบัติด้านการเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับความหลากหลาย และกำหนดช่องทางรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนกรณีการเลือกปฏิบัติและการใช้ความรุนแรง เพื่อสร้างบรรยากาศการทำงานที่ปลอดภัยและเคารพซึ่งกันและกัน

๓. ปฏิญญาคุณธรรม (Do & Don't) ของหน่วยงานที่ผ่านการทดลองปฏิบัติแล้ว

Do (สิ่งที่ควรทำ)	Don't (สิ่งที่ไม่ควรทำ)
๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ รักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ	๑. การไม่มีระเบียบวินัย ทุจริตในหน้าที่ และนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
๒. การมีจิตอาสา ทำดีด้วยหัวใจ ต่อผู้อื่นในสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน	๒. การนิ่งเฉยต่อสิ่งผิดปกติ หรือพบเห็นผู้ที่กระทำความผิดต่อทรัพย์สินของผู้อื่น และทรัพย์สินของทางราชการ

Do (สิ่งที่ควรทำ)	Don't (สิ่งที่ไม่ควรทำ)
๓. สร้างอัตลักษณ์ การยอมรับและเห็นคุณค่าในความหลากหลาย ความแตกต่างของสังคม และต่อต้านการใช้ความรุนแรง	๓. ละทิ้ง และทอดทิ้งการปฏิบัติหน้าที่ และไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ

****

หมายเหตุ : แนวทางการดำเนินการปฏิญญาคุณธรรมตามหลัก PDCA

โดยทั่วไปการดำเนินการเพื่อกำหนดปฏิญญาคุณธรรมของหน่วยงานจะเริ่มต้นจากการประชุมกลุ่มเพื่อร่วมกันศึกษาข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมาย ระเบียบ แนวทางปฏิบัติ หรือกรณีศึกษาต่าง ๆ จากนั้นจึงร่วมกันกำหนดข้อตกลงคุณธรรมเบื้องต้นในรูปแบบ "Do & Don't" เพื่อใช้ในการทดลองปฏิบัติ (Do)

เมื่อดำเนินการไปได้ระยะหนึ่ง หน่วยงานจะทำการประเมินผล (Check) ว่าข้อตกลงดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมของบุคลากรได้หรือไม่ และสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานได้จริงหรือไม่

หากผลการประเมินเป็นที่น่าพอใจ ข้อตกลงนั้นจะถูกยกระดับเป็น "ปฏิญญาคุณธรรม" ของหน่วยงาน (Action)

แต่หากผลการประเมินยังไม่เป็นที่น่าพอใจ หน่วยงานจะกลับไปสู่ขั้นตอนการวางแผนใหม่ (Plan) โดยการระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดข้อตกลงใหม่ แล้วนำไปทดลองปฏิบัติอีกครั้ง (Do)

กระบวนการนี้จะดำเนินไปอย่างต่อเนื่องในลักษณะวงจร PDCA จนได้ปฏิญญาคุณธรรมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยทั่วไปจะได้ประมาณ ๓ ข้อที่ควรทำ (Do) และ ๓ ข้อที่ไม่ควรทำ (Don't)